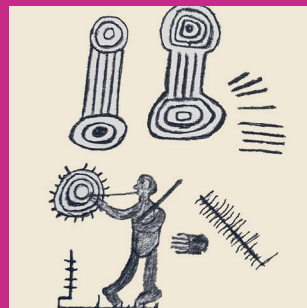

In *Niets zal ik onbeproefd laten*. De Caribische erfgoedcollecties van Anton van Koolwijk: dienaar van God, de wetenschap en de Nederlandse Staat, neemt Olga van der Klooster de lezer mee op een historische zoektocht door Suriname en Aruba, Bonaire en Curaçao, met in de hoofdrol pastoor Anton van Koolwijk (1836–1913). Wat dreef deze Gelderse priester om op missie naar Suriname te gaan om er de Cariben te bekeren, en op de ABC-eilanden belangeloos en met hart en ziel honderden archeologische en etnografische voorwerpen en nuttige natuurproducten te verzamelen – niet voor zichzelf, maar voor de wetenschap en de musea van de Nederlandse Staat?

In Suriname volgen we de hoofdpersoon Van Koolwijk via de brieven van zijn congregatie in Paramaribo. Hij heeft last van heimwee en blijkt ongeschikt voor de zware missiereizen naar de binnenlanden. Op de ABC-eilanden voelt hij zich meer op zijn plek en ontwikkelt hij zich daar tot onderzoeker. Hij bouwt een groot netwerk op van contacten met wetenschappelijke instellingen en rijksmusea.

Wat verzamelde hij nu precies, vraagt de auteur zich af, en hoe deed hij dat? Hoe reageerde de lokale bevolking eigenlijk op zijn verzamelactiviteiten? We volgen Van Koolwijk in zijn doen en laten op de voet via de acht jaar durende correspondentie met

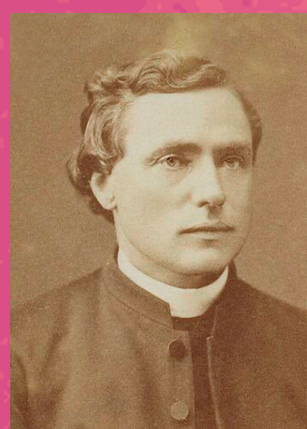
Conrad Leemans, directeur van zowel het Rijksmuseum van Oudheden als van het Rijks Ethnographisch Museum in Leiden. We ontmoeten ook Frits van Eeden, de directeur van het Koloniaal Museum in Haarlem, die zijn interesse in Van Koolwijks inzendingen vooral vanuit oogpunt van nut en handelswaarde toont.

Van der Klooster beschrijft de voorwerpen en onderzoekt waar ze tegenwoordig zijn gebleven. De etnografische en oudheidkundige objecten uit de zogenoemde Van Koolwijk-collectie worden beheerd door het Nationaal Museum van Wereldculturen. Waar het verzamelen voor de Nederlandse Staat in de 19e eeuw als 'burgerdienstbaarheid' werd gezien, rijst nu de vraag of het toe-eigenen van erfgoed uit andere culturen rechtvaardig was.

De roep om teruggave aan de gebieden van herkomst klinkt sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw steeds luider. Van der Klooster plaatst de Van Koolwijkcollectie terug in zijn oorspronkelijke Caribische context en laat zien welke waarde deze heeft voor de gemeenschappen van herkomst. Ook laat zij de erfgoedvertegenwoordigers van de ABC-eilanden zelf aan het woord. Dit boek vormt daardoor een waardevolle bron voor vervolgonderzoek én een middel om het erfgoed en de identiteit van de ABC-eilanden beter zichtbaar en invoelbaar te maken.

Niets zal ik onbeproefd laten

De Caribische erfgoedcollecties van Anton van Koolwijk: dienaar van God, de wetenschap en de Nederlandse Staat

Niets zal ik onbeproefd laten

De Caribische erfgoedcollecties van Anton van Koolwijk: dienaar van God, de wetenschap en de Nederlandse Staat

Olga van der Klooster

ISBN 9789491936517